

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.14 TULCEA

JURNAL SPECIAL

- Ediție de pandemie -

Revista Școlii Gimnaziale Speciale Nr. 14 Tulcea
Nr. 1-2021

Revista Școlii Gimnaziale Speciale Nr. 14 Tulcea
ISSN 2457-1814
ISSN-L 2457-1814
Nr. 1-2021

ÎNDRUMĂTORI COLECTIV REDACȚIONAL:

Inspector școlar, prof. Liliana Mirela ISOFACHE
Director, prof. Carmen-Gabriela BUMBAC
prof. Oana AVRAM

COLECTIV REDACȚIONAL:

prof. Mirela-Simona ANTOHI
prof. Gina BUCUR
prof. Cătălina FRANGETI
prof. Alexandrina GLATCHEVICI
prof. Aurora ISPAS

COLABORATORI:

prof. Florentina CÎRLAN
prof. Ileana GĂLĂȚESCU
prof. Tamara LAVRENTE
prof. Paulina MILEA
prof. Liliana ONCIU
prof. Ramona-Florentina ROPOTAN
prof. Rodica Daniela RORA
prof. Doina SIMIONOV
prof. Eliza ȘTEFĂNESCU
prof. Pașa TIMOFEI

GRAFICĂ:

prof. Oana Avram

Surse foto:

- Imagini utilizate sub licența Creative Commons CC0:
 - o copertele exterioare, pag.4: www.pixabay.com
 - o foto pag.10: The Blue Diamond Gallery, <https://www.thebluediamondgallery.com/wooden-tile/images/diversity.jpg>
 - o foto pag.17: <https://pixy.org/489894/>
 - o foto pag.9: <https://www.pngwing.com/en/free-png-zwwqi>
- prima copertă interioară: Lucrarea „Covor ruginiu” a elevului Răducu-Lucian O. - premiul special la Concursul Național de Creații Artistico-Plastice „Prin formă și culoare, o șansă pentru fiecare!”, 2020

CONTACT:

Email: journalspecial@gmail.com
scoala_14@yahoo.com
Tel: 0240/511162

Autorul fiecărui articol răspunde de corectitudinea și originalitatea conținutului.

Cuprins

	pag.
Secțiunea 1 Activități școlare și extrașcolare din timpul pandemiei – exemple de bune practici	1
Învățarea în mediul online	1
Despre anul școlar 2020-2021, un an școlar atipic	2
Terapia logopedică se poate adapta	4
Exemple de bune practici în activitățile online sincron cu elevii din clasa a VII-a.	5
Exemple de bune practici în activitățile online sincron cu elevii din clasa a IV-a..	7
Cuvântul ARTEI în online	8
Copacul diversității	9
„Penița Fermecată” - Atelier de caligrafie	11
Activități școlare extracurriculare din timpul pandemiei. Scurtă retrospectivă a anului școlar 2019-2020	12
Activitatea „altfel” a elevilor clasei a III-a de la Școala Gimnazială Specială Nr. 14 Tulcea.....	14

Secțiunea 2 Articole de specialitate 15

Rolul terapiei de expresie grafică și plastică în procesul educativ-recuperator al copiilor cu dizabilități..... 15

Beneficiile scrisului de mână 17

Importanța terapiei educaționale în procesul terapeutic-recuperator 18

Specificul comunicării și importanța dezvoltării capacităților de comunicare verbală la preșcolari * 19

Secțiunea 3 Evenimente 24

„Prin formă și culoare, o șansă pentru fiecare!” - Concurs Național de Creații Artistico-plastice 24

Programe de formare profesională..... 25

Campania națională „Vaccinare și testare pentru învățare” 26

Compașiune și acțiune - program de prevenire a bullying-ului în școală 27

Ileana Gălățescu, profesor-educator la Școala Gimnazială Specială Nr. 14 Tulcea - unul dintre cei 50 de Creatori de Educație #Generatia2020!..... 28

Secțiunea 1

Activități școlare și extrașcolare din timpul pandemiei – exemple de bune practici

Învățarea în mediul online

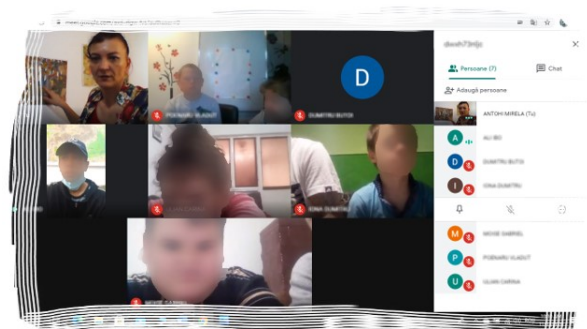
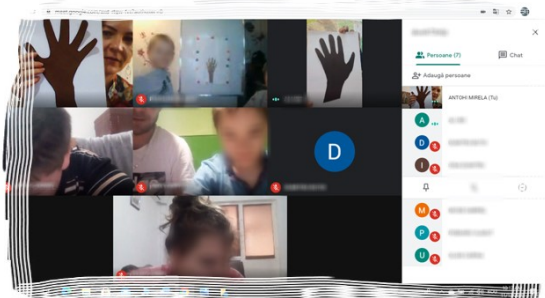
Mirela-Simona ANTOHI,
profesor de psihopedagogie specială

Începând din semestrul al II-lea al anului școlar precedent, peisajul educațional s-a schimbat fundamental. Practicile școlare se reconfigurează de la interacțiunea „față-în-față” la mediul online, de acasă. Învățarea continuă în diverse forme și scenarii.

Dascălii, elevii și familiile lor se adaptează rapid și continuă să învețe.

Părinții joacă un rol cheie în colaborarea cu școala. În această perioadă îi simt aproape, implicați, participând alături de copii și sprijinindu-i, atât în interacțiunile online, cât și pe platformă, încercând temele și urmărind sarcinile de învățare ale copiilor.

Noua modalitate de predare-învățare-evaluare ne-a adus împreună, necesitând muncă în echipă, atitudini creatoare, relații deschise, moduri inovative și abordări diferite de a implica și motiva elevii.

Suntem într-o călătorie de explorare, având ca scop antrenarea elevilor în activități cât mai variate și pe placul lor, fructificarea potențialului existent, dezvoltarea autonomiei personale, dezvoltarea socio-emoțională, integrarea în mediul școlar și social, dezvoltarea unor aptitudini și competențe.

Despre anul școlar 2020-2021, un an școlar atipic

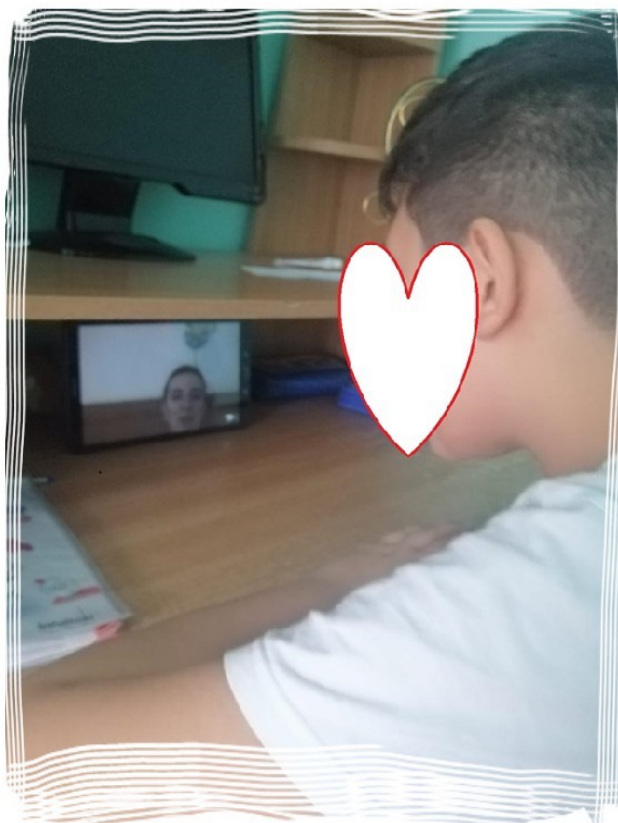
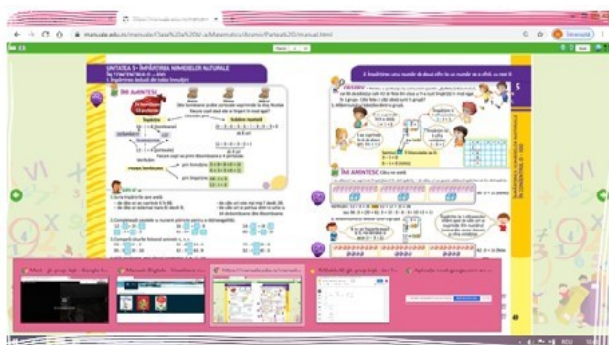
Tamara LAVRENTE,
învățător itinerant și de sprijin

Iată-ne ajunși la sfârșitul anului școlar 2020-2021!

Un an școlar total diferit față de anii școlari anteriori, urmare a apariției virusului Covid-19 și a pandemiei cauzate de acesta. Am început cu altfel de emoții anul școlar, cu măsuri de protecție și reguli de distanțare pentru a combate răspândirea virusului, cu altfel de activități și, nu în ultimul rând, cu altfel de jocuri. Pandemia de Covid-19 a adus schimbări majore în cadrul procesului de învățământ atât la nivel național, cât și mondial.

Au fost propuse la nivel național 3 scenarii pentru desfășurarea procesului de învățământ, și anume: scenariul 1 (verde, cu prezență fizică) - dacă rata incidenței cumulate este sub 1/1000 de locuitori, scenariul 2 - galben sau hibrid - dacă rata incidenței cumulate este între 1-3/1000 de locuitori, iar la o rată a incidenței cumulate peste limita de alertă de 3/1000 de locuitori, Centrul Județean de Conducere și Coordonare a Intervenției (CJCCI) putea impune închiderea temporară a școlilor, adică trecerea acestora în scenariul 3 - roșu, elevii urmând să desfășoare cursuri online.

A început, astfel, anul școlar: copiii din ciclul preșcolar și primar - în scenariul 1 (verde), iar copiii din ciclul gimnazial, în scenariul 2 (galben) adică jumătate din copii veneau la școală, iar cealaltă jumătate desfășurau orele online urmând să se facă rocaș grupelor la o săptămână sau la două săptămâni, în funcție de cum s-a stabilit la nivel de unitate școlară.

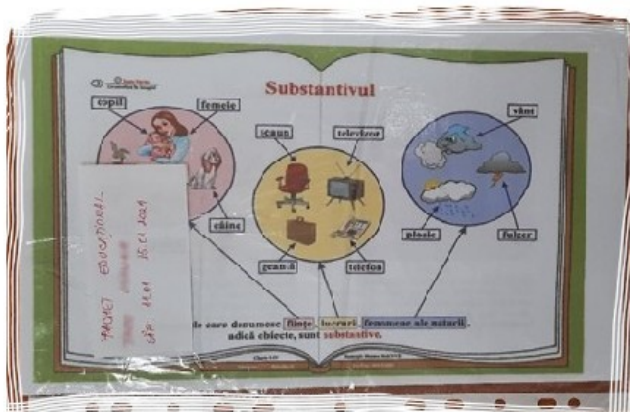
Timpe de două luni am mers pe această variantă foarte importantă la început de an școlar, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru copii. Cadrele didactice au reușit să-i cunoască într-o oarecare măsură pe copiii noi din grupă, să se realizeze socializarea și identificarea nivelului de achiziții și cunoștințe al acestora pentru a ști de unde să se pornească cu învățarea.

Copiii cu cerințe educaționale speciale integrați în unitățile școlare de masă au venit la școală pentru a învăța, pentru a socializa și a continua procesul integrării lor în societate.

Au fost, însă, și copii cu care am desfășurat ore online chiar de la începutul anului școlar. A fost opțiunea părinților, pe care am respectat-o, motivul principal fiind faptul că acești copii fac parte dintr-o categorie de persoane mai vulnerabile, cu o predispoziție la infectare mai mare din cauza unor afecțiuni asociate.

Activitatea cadrelor didactice itinerante/de sprijin a fost organizată în așa manieră încât toți elevii cu cerințe

educaționale speciale să fie cuprinși în programul de lucru, indiferent de varianta de învățare aleasă de părinți.

Pe parcursul acestei perioade de desfășurare a învățării la școală, ne-am pregătit în același timp și pentru varianta trecerii procesului de învățământ în scenariul roșu creând conturi pe platformele școlilor integratoare, creând clase virtuale cu ajutorul aplicației Google Classroom și informând elevii și părinții cu privire la posibilitatea trecerii învățării din mediul școlar fizic, în

mediul online. Ceea ce s-a și întâmplat la începutul lunii noiembrie.

În data de 9 noiembrie rata infectării cu noul coronavirus a crescut atât de mult încât toate unitățile școlare au trecut în scenariul 3 (roșu).

Am transferat tot procesul instructiv-educativ în mediul online, utilizând mijloace de comunicare accesibile copiilor cu CES și apelând la sprijinul părinților pentru a-i îndruma și ajuta suplimentar. Ne-am pliat activitatea și în funcție de dispozitivele de care dispuneau copiii. Astfel, învățarea online a fost sincron - desfășurată în timp real cu copiii sau asincron - prin încărcare de materiale, teme pe platformele educaționale online și elevii aveau la dispoziție un anumit timp de lucru. Pentru copiii care nu dispuneau de dispozitivele necesare desfășurării orelor online am realizat pachete educaționale.

Astfel am reușit să parcurgem un an școlar într-o variantă combinată cu prezență la școală și prezență online, cu meet-uri, cu teme încărcate pe platformă, fișe lucrate și diplome realizate și postate.

A fost **un altfel** de an școlar...

Terapia logopedică se poate adapta

Eliza ȘTEFĂNESCU,
profesor psihopedagog

Situație concretă: anul școlar 2020-2021. Școlile, grădinițele și creșele au fost închise încă de la mijlocul anului școlar anterior, evenimentele majore au fost anulate și s-a decretat carantină în regiuni întregi.

Este sfârșitul educației? Da; la prima vedere, răspunsul pare că este afirmativ.

* * *

Ei bine, educația nu se oprește odată cu suspendarea activității la clasă, ci se încorporează să se dezvolte și să devină din ce în ce mai bună!

Noul coronavirus oferă o oportunitate deosebit de bună pentru educația on-line. Ne dezmeticim, ne pregătim, ne mobilizăm și pornim în lupta cu necunoscutul, cu ceea ce odată ni se părea destul de dificil - lucrul cu calculatorul. Trebuie să folosim instrumente digitale pentru procesele educaționale, în care aceste instrumente nu mai concurează cu învățarea față în față, ci sunt mai degrabă o condiție necesară pentru învățarea organizată în starea de urgență. Resursele existente pot asigura supraviețuirea educației. Se pare că digitalizarea nu a ocolit nici domeniul terapiilor. Terapia logopedică a trebuit modificată, adaptată, dezumanizată. În niciun domeniu se pare că afecțiunea umană nu-și mai găsește locul.

Însă activitățile desfășurate față în față și interacțiunea dintre oameni sunt imperios necesare pentru buna dezvoltare a personalității și a formării caracterelor. Activitățile desfășurate fizic la clasă sau în cabinet - unu la unu, au un rol decisiv în recuperare, iar intervenția logopedică își pune amprenta pe dezvoltarea individuală în întreg demersul educațional.

Situația creată de pandemia de covid-19 determină emoții majore, precum anxietatea, incertitudinile și stresul, resimțite foarte puternic de copiii de toate vârstele, la care se adaugă, în unele cazuri, și un diagnostic greu de explicat medical. Deși au mecanisme proprii prin care fac față acestor emoții, în condițiile în care școlile au fost închise, evenimentele au fost anulate și a mai trebuit să stea și departe de prieteni, acum copiii au nevoie să se simtă iubiți și sprijiniți mai mult ca oricând.

* * *

Școala on-line a reprezentat, la începutul pandemiei, singura modalitate de a comunica între noi, a fost liantul dintre familie și educație care ne-a ținut împreună, ne-a mobilizat și ne-a învățat să ne sprijinim, să ne adaptăm și să ne încurajăm reciproc. Terapia logopedică a demonstrat că se poate adapta condițiilor prezente și poate ține aproape cele două categorii sociale: părinți și profesori, care au dat tot ce este mai bun în ei pentru binele copiilor, însă nu poate înlocui afecțiunea. În procesul de educație, copiii au nevoie de atingeri, mângâieri, încurajări, pe care le putem oferi doar cu prezența fizică. Activitățile desfășurate față în față sunt totuși, cele care le asigură cel mai bine copiilor încrederea de care au nevoie pentru dezvoltare.

* * *

Acum, pentru că într-un fel sau altul ne revenim, ne îndreptăm spre normalitate, încercăm cu pași mici, dar siguri, să ne reluăm activitățile de unde le-am lăsat, dar cu un bagaj de informații mult mai bogat și mai adaptat la digitalizare. Nimic nu ne umple sufletul de mai multă bucurie decât lucrul față în față cu elevii și alături de ei.

Exemple de bune practici în activitățile online sincron cu elevii din clasa a VII-a

Alexandrina GLATCHEVICI,
profesor de psihopedagogie specială

Formarea numerelor naturale 0-20 Elemente de matematică aplicată

Nu este foarte ușor, dar cu puțină imaginație reușim să explicăm copiilor cu CES cum adăugăm unitățile la zeci sau cum ajungem, treptat, de la concret la abstract.

Nimic mai simplu și mai distractiv.

Am plecat de la o poveste care avea legătură cu anotimpul de afară: toamna bogată în mere aromate. Povestea este despre 10 mere dolofane, coapte și zemoase, culese într-un coș de nuiele. Subiectul trebuie să se rotească în jurul ideii de zece, cum se formează o unitate din aceleași obiecte (ideea de grupă de zece, nicidecum zece mere și mai punem, spre exemplu, o gutuie) și cum adăugăm unități din aceeași categorie.

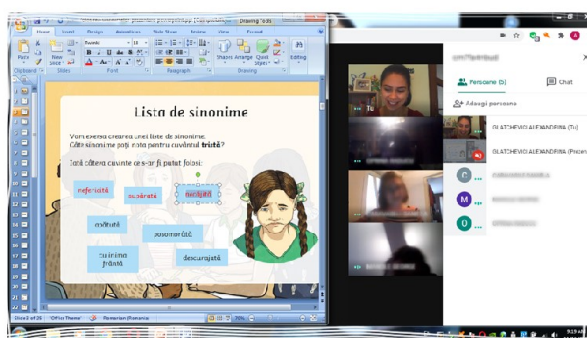
Se stabilește cu exactitate ideea de unitate și zecime, apoi se desfășoară jocuri cu obiecte pe care le grupăm câte zece și adăugăm pe rând câte o unitate, până ajungem la numărul 20.

Copiii clasei a VII-a B fiind foarte speciali, kinestezici, unici în dezvoltare și interese, este foarte important să se folosească obiectele din jurul lor, ceea ce au la îndemână (creioane, carioci, nuci, nasturi, gustări mici: zece boabe de strugure, zece felii de mere etc.) pentru că vor reține mai ușor dacă simt cu tot corpul.

Interesul meu este să realizez de fiecare dată o activitate interdisciplinară. Acum am combinat obiectivele stabilite la ora de educație fizică și sport cu cele de la matematică: să sară de 10 ori într-un picior și imediat, în continuarea numerației, pe celălalt încă de 2 ori ($10+2=12$); să numere crescător, de la 0-20, și descrescător, de la 20 – 0, bătând din palme; să meargă cu spatele 15 pași.

Emoțiile mele, emoțiile noastre Consiliere și orientare

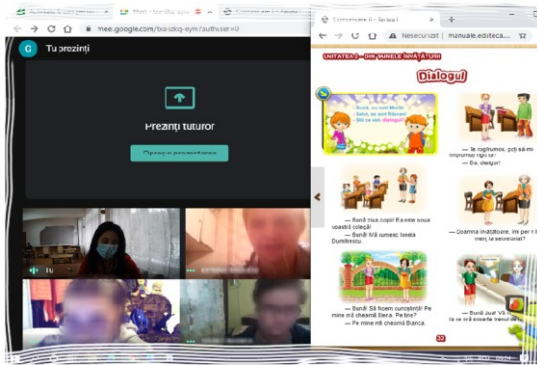
Dezorganizarea afectivă constă în adoptarea de către copilul cu CES a unor comportamente de izolare, evitare, retragere în sine, ajungând până la grave dificultăți de integrare.

Elevii cu CES cu greu își exprimă necesitățile, nu-și descriu propriile sentimente folosind cuvinte, imagini sau istorioare, sunt departe de a face declarații pozitive despre sine și manifestă dificultăți în controlul emoțiilor, a comportamentului în diferite situații și în exprimarea în mod corespunzător a frustrării și furiei.

Scopul lecției vizează formarea capacității de a utiliza limbajul verbal și nonverbal prin identificarea în diferite contexte a emoțiilor de bază și recunoașterea unei varietăți de emoții trăite în raport cu sine și cu ceilalți.

Obiectivele lecției au fost următoarele: să enumere emoții în baza materialului concret prezentat, exemplificând situații personale în care au remarcat prezența acelor trăiri afective, să asocieze fiecărei emoții o metodă de reglare și optimizare a comportamentului, să identifice trăirile afective ale anumitor personaje prin observarea expresiilor faciale, a posturii corpului, să redea prin imitație în fața camerei video diferite expresii faciale care exprimă emoțiile învățate (tristețe, fericire, dezgust, teamă, dezamăgire, furie, disperare etc).

Exerciții ale membrilor superioare și inferioare Educație fizică și sport

În contextul actual am inițiat programul „Sport în sufragerie” prin care, zilnic, le sugerez elevilor să desfășoare activități fizice și de dezvoltare cognitivă pe care le pot face acasă prin joacă.

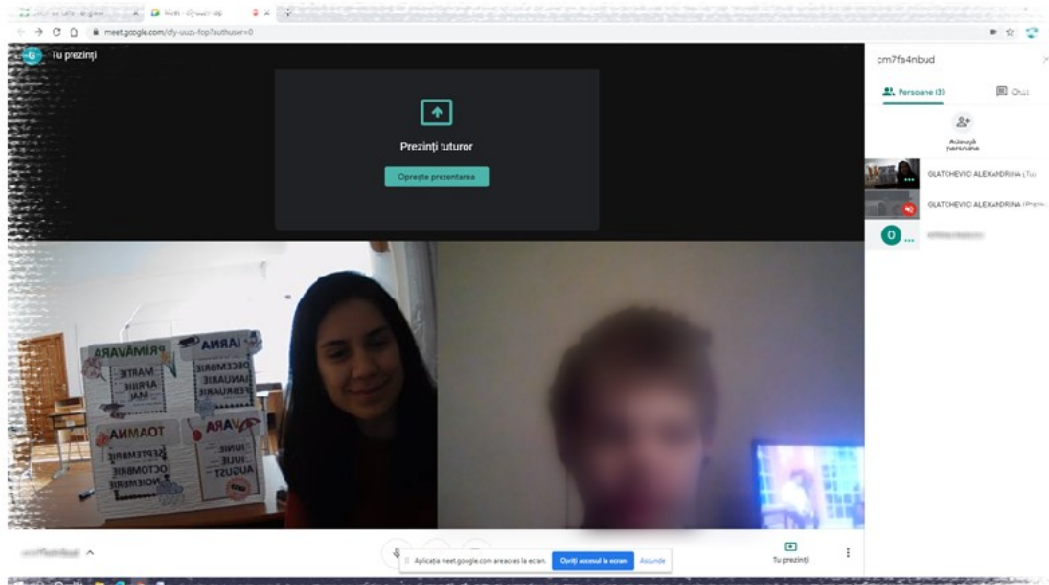
Plimbările, orele de educație fizică susținute la școală, dar și jocul afară le vor lipsi cu desăvârșire elevilor și este bine să încercăm să le suplینim măcar prin 15 minute de activitate fizică moderată.

Inactivitatea copiilor duce la scăderea tonusului muscular, scăderea imunității

organismului, adoptarea unor posturi vicioase la nivelul spatelui și umerilor din cauza timpului prelungit petrecut pe tabletă, telefon, PC sau la televizor.

De aceea, în introducerea activității sportive am dorit implicarea emoțională din partea acestora invitându-i să-și imagineze că se află într-o pădure, toamna, la o plimbare liniștită, unde respiră aer proaspăt.

Obiectivul stabilit a fost exersarea mersului executat ritmic, într-o cadență vioaie, cu o anumită intensitate și cu o lungime mai mare de pas decât cea obișnuită. În timpul mersului, brațele se mișcă în mod normal înainte și înapoi, corpul fiind drept, cu capul ușor ridicat și privirea orientată înainte. Mersul având o influență majoră asupra formării unei posturi corecte a trunchiului și asupra marilor funcțiuni, în special asupra respirației și circulației, am desfășurat concomitent exerciții de respirație/inspirație. Sarcina elevilor a fost ascultarea cu atenție a indicațiilor din timpul activității (oprire, aplecare de trunchi în lateral/ față, rotații ale capului, întoarcerea capului spre dreapta și spre stânga) și mersul pe loc.

Exemple de bune practici în activitățile online sincron cu elevii din clasa a IV-a

Gina BUCUR,
profesor de psihopedagogie specială

Disciplina: Consiliere și orientare

Clasa: a IV-a

Obiectiv cadru:

Dezvoltarea capacității de autocunoaștere și formarea unei atitudini pozitive față de sine.

Metode și procedee:

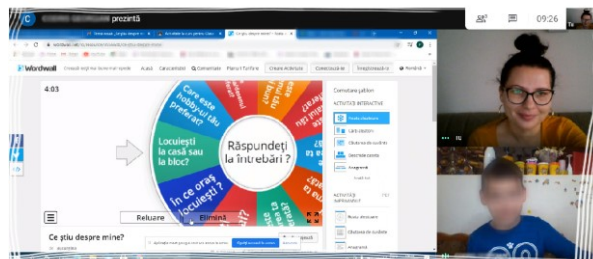
Conversația, jocul didactic, instructajul verbal;

Mod de organizare:

frontal online, individual online;

Mijloace de învățământ:

aplicația Wordwall, jocul didactic: "Roata cunoașterii"

Desfășurare:

Interviu – „Ce știi despre mine?”

☺ *Învârte roata și răspunde la întrebare!*

☺ *Elimină întrebarea la care ai răspuns!*

☺ *Continuă până se termină întrebările din roată!*

ÎNTREBARE		RĂSPUNS		
1	Cum te numești?	Georgian Octavian C.	Ionuț M.	Iulian C
2	Câți ani ai?	12	12	11
3	În ce clasă ești?	a IV-a	a IV-a	a IV-a
4	Care este adresa ta?	Str., Nr. ...	Centrul „Pescărușul”	Centrul „Pescărușul”
5	Din ce țară ești?	România	România	România
6	În ce oraș locuiești ?	Tulcea	Tulcea	Tulcea
7	Locuiești la casă sau la bloc?	bloc	casă	casă
8	Când este ziua ta de naștere?	martie	martie	iunie
9	Ai frați sau surori?	da	da	da
10	Care este hobby-ul tău preferat?	Modelatul cu plastilină, mașinile	Jocurile cu mingea	Baschet
11	Care este povestea/ desenul tău animat preferat?	„Patrula cățelușilor”	„Capra cu trei iezi” și „Buburuza și motanul Noir”	„Alba ca zăpada și cei șapte pitici”
12	Cine este prietenul tău cel mai bun?	Ionuț	Georgian	Ionuț
13	Care este animalul tău preferat?	calul	pisica	cățelul
14	Care este mâncarea ta preferată?	cartofi prăjiți	laptele	plăcintă
15	Care este fructul tău preferat?	mărul	mărul	para
16	Dar leguma ta preferată?	roșiile cherry	castravetele	morcovul
17	Care este culoarea ta preferată?	abastru	roșu	albastru

Cuvântul ARTEI în online

Doina SIMIONOV,
profesor-educator

Expozițiile și concursurile școlare sunt o metodă extrașcolară de a stârni interesul elevului pentru artă. Aceste activități aduc o importantă contribuție la întregirea procesului de învățare, prin dezvoltarea și valorificarea aptitudinilor copiilor și prin organizarea timpului lor liber într-un mod rațional, dar și plăcut în același timp. Caracterul atractiv al acestor activități asigură o atmosferă deschisă, de optimism și bună dispoziție și o implicare plină de entuziasm a copiilor în astfel de activități care îi fac mai responsabili, iar această responsabilitate îi pregătește pentru viitor. De asemenea, implicarea în activități extrașcolare îi ajută pe copii să întâlnească oameni noi, cu experiențe diferite, îi ajută să-și facă prieteni, să socializeze, acest aspect fiind foarte important în cazul tinerilor care întâmpină dificultăți de comunicare cu semenii lor.

Posibilitățile extinse oferite de activitățile extrașcolare

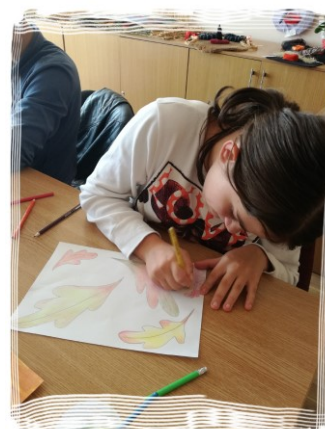
facilitează operațiunile de căutare, dar și variate și bogate soluții.

Atunci când imaginația, bucuria și dragostea din sufletul copiilor primesc încrederea noastră, succesul este

asigurat prin acțiuni frumoase și valoroase.

Anul școlar 2020-2021, deosebit prin măsurile impuse de pandemie, a supus deopotrivă elevii, profesorii și părinții provocărilor unui mediu educațional nou.

Desfășurarea activităților artistice în mediul on-line a pus la încercare creativitatea, înțelegerea și răbdarea participanților.

Biblioteca Județeană „Panait Cerna” Tulcea, partenerul școlii noastre în Proiectul Educațional „Cărticica ne învață multe lucruri despre viață” a organizat expoziții de desene, colaje, ornamente, felicitări la care au avut o participare susținută și elevii Școlii Gimnaziale Speciale Nr. 14 Tulcea, sprijiniți de profesori și părinți. Expozițiile: „Culorile Toamnei”, „Prietenie...pe o...sfoară virtuală”, „Orașul meu - orașul tău”, „Magia Crăciunului”, „24 Ianuarie - Mica Unire” au avut numeroși participanți, preșcolari și elevi din clasele primare și gimnaziale.

Aceste activități au ca scop dezvoltarea și valorificarea aptitudinilor, a talentelor elevilor, stimularea interesului acestora pentru cât mai variate activități creative, includerea în activități socio-culturale, facilitarea integrării școlare, precum și sprijinirea lor pentru reușita școlară.

Copacul diversității

Rodica Daniela RORA,
profesor itinerant

Activitate de consiliere de grup susținută la clasa a XI-a, Liceul Tehnologic „Brad Segal” Tulcea în anul școlar 2019-2020, în vederea prevenirii discriminării și sensibilizării cu privire la situația persoanelor cu deficiențe de orice tip. Activitatea poate fi un model de aplicat și în cadrul unor sesiuni anti bullying

Schița proiectului de lecție

Tipul activității: comunicare, sensibilizare, intervenție

Tematica acoperită: societate, diversitate, dizabilitate, nondiscriminare, bullying

Obiective: conștientizare, sensibilizare, dezvoltarea abilităților sociale, prevenirea bullying-ului

Materiale necesare: urnă, bilețele, markere de diferite culori, coli flipchart, tablă/flipchart, videoproiector, PC/laptop, conexiune la internet

Metode: joc de rol, introspecție, dezbateri, brainstorming, linia valorilor, turul galeriei

Timp alocat: 1 - 2 ore

Descrierea activității

1. Se pornește de la tema activității: „Copacul diversității”.

Cum sunt frunzele copacului?

Toate frunzele sunt identice?

2. Se introduce ideea de diversitate și se solicită elevilor să numească alte elemente aparent identice, dar diferite (flori, insecte, școala, parcuri, fluturi, oameni etc), precizând ceea ce le face diferite.

Răspunsurile se notează pe tablă.

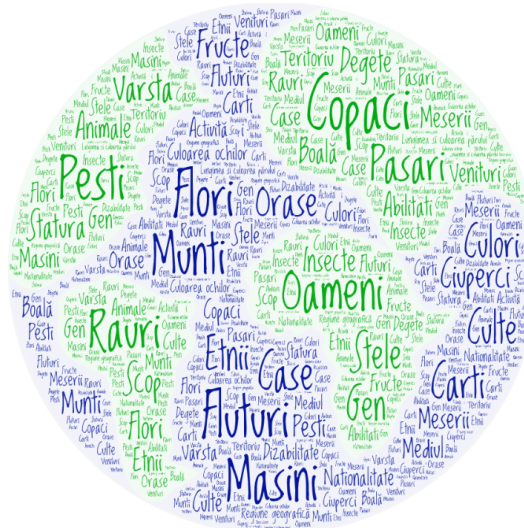

Foto: imagine creată împreună cu elevii Liceului Tehnologic „Brad Segal” Tulcea 3

Apoi elevii sunt invitați să răspundă la întrebări precum:

- De ce sunt diferite?
 - Cine le-a creat diferite?
 - Au avut posibilitatea de a-și alege starea/forma de existență?
 - La ce folosește diversitatea?
 - Este bine că suntem diferiți?
 - Credeți că unii oameni au mai multe șanse decât alții?
 - Cine sunt aceștia și de ce sunt favorizați? Este bine? Ce părere aveți? Este corect?
 - Considerați că fiecare om are dreptul de a-și îndeplini aspirațiile?
 - Cum ne putem sprijini reciproc pentru a învinge piedicile și pentru a ne îndeplini visele?
 - Ce reprezintă societatea? Cine o formează?
 - De unde vine schimbarea?
4. Se explică termenul de dizabilitate, formele acesteia și factorii care duc la apariția dizabilității.
5. Elevii extrag bilețele cu emoticoane reprezentând bucuria sau tristețea, acestea

sugerând absența respectiv prezența dizabilității.

Fiecare elev se va asigura că, în momentul în care vizualizează bilețelul, conținutul acestuia nu va fi văzut de colegii din jur.

Apoi, se vor plimba prin sala de clasă și, presupunând că nu se cunosc, vor încerca să stabilească contactul cu diferite persoane cu care vor da mâna.

Abia după ce vor reveni la locurile inițiale, elevii cărora providența le-a dat o dizabilitate vor dezvălui acest lucru colegilor, iar cei cu care au stabilit contactul (cu care au dat mâna) vor reprezenta de acum grupul lor de suport.

6. Se creează grupuri de lucru (2 – 4 elevi, în funcție de numărul total al participanților): un grup va reprezenta societatea, în ansamblul ei, iar un alt grup, persoanele cu dizabilități.

În fiecare grup vor avea loc dezbateri pornind de la temele de reflecție date, urmate de realizarea unui poster, astfel:

- „**Societatea**” (doctor, avocat, muncitor în șantier, constructor, profesor, primar, angajator, vânzător etc.) va avea următoarele teme de reflecție: Care sunt valorile promovate de societate?, Ce așteptări avem față de persoanele din jurul nostru?, Ce așteptări avem față de persoanele cu deficiențe?, Percepția față de persoanele cu dizabilități – ce sunt, cum sunt, ce atitudine adoptăm față de ele?, Cum se implică societatea (în general) și individul (în particular) în promovarea egalității de șanse?

În poster vor ilustra „societatea incluzivă” care acordă șanse egale

persoanelor cu dizabilități și contribuie la creșterea calității vieții acestora

-„**Persoanele cu dizabilități**” (persoane invalide, cu deficiențe de auz/văz, persoane cu deficiență mentală, persoane cu autism, cu sindrom Down etc.) vor reflecta asupra calităților, capacității, limitelor, dorințelor, speranțelor lor, asupra așteptărilor pe care le au de la societate, asupra relației cu cei din jur și a potențialilor aliați. În poster vor ilustra „societatea în care și-ar dori să trăiască”.

7. Activitatea se încheie printr-o sesiune de prezentări utilizând metoda „Turul galeriei” și vizionarea unui scurt material audio-video despre solidaritate, puterea exemplului și curajul de a lua atitudine. (<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=d3l1jle3Xfl>).

Resurse web:

1. <https://www.pngwing.com/en/free-png-zwwgi>
2. <https://www.thebluediamondgallery.com/wooden-tile/images/diversity.jpg>
3. <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=d3l1jle3Xfl>

„Penița Fermecată” - Atelier de caligrafie

Ileana GĂLĂȚESCU,
profesor-educator

câștigător al Selecției Naționale de bune practici „Creatori de Educație”, ediția 2020

Atelierul de caligrafie „Penița Fermecată”, câștigător al Selecției Naționale de bune practici „Creatori de Educație”, ediția 2020, și-a propus să contribuie la dezvoltarea unor aptitudini deosebite, la antrenarea elevilor cu C.E.S. în activități cât mai variate și cât mai bogate în conținuturi, la cultivarea interesului pentru activitățile socio-culturale, la valorificarea talentelor personale și la corelarea aptitudinilor cu trăsăturile de personalitate.

Am plecat de la ideea că, indiferent de felul în care se dezvoltă copiii, dacă dezvoltă sau nu o deficiență, personalitatea acestora trebuie să ocupe locul principal. Activitățile educative cele mai bune, pentru elevii cu C.E.S, sunt cele care îi învață să se adapteze la realitatea socială, pentru a se integra în societate, să fie conștienți de posibilități, să fie capabili să ia decizii, să fie stăpâni pe ei, cele care le cresc stima de sine și le creează o stare de bine. Proiectul „Penița Fermecată-Atelier de Caligrafie” face parte dintr-o serie de patru colaborări între Asociația „Drumuri Dobrogene” și Școala Gimnazială Specială Nr. 14, Tulcea, proiecte cofinanțate din bugetul local al Municipiului Tulcea.

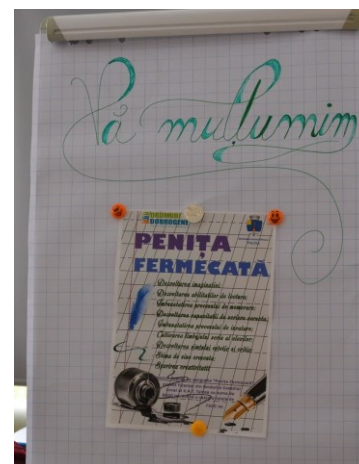
Activitățile proiectului s-au desfășurat în perioada: 9 septembrie 2019 – 17 noiembrie 2019 la sediul Asociației „Drumuri Dobrogene” din Tulcea și au constituit un mediu formator mai atractiv pentru copiii cu C.E.S., desfășurându-se în afara contextului instituțional.

Obiectivele educaționale/ competențe de dezvoltat ale activităților desfășurate în cadrul proiectului au urmărit:

- integrarea copiilor cu C.E.S. în comunitate;

- dezvoltarea imaginației (prin folosirea instrumentelor speciale pentru realizarea unor lucrări);
- dezvoltarea abilităților de lectură (prin recunoașterea literelor caligrafiate);
- îmbunătățirea procesului de memorare (reactualizarea permanentă a pașilor pentru obținerea produsului final caligrafic);
- dezvoltarea capacității de scriere corectă, clară, expresivă;
- îmbunătățirea procesului de învățare;
- cultivarea limbajului scris al elevilor;
- dezvoltarea simțului estetic și critic;
- creșterea stimei de sine;
- sporirea creativității.

Studiile de specialitate susțin că activitățile extracurriculare ajută elevii, în special pe cei cu dezvoltare atipică, la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, la obținerea unor performanțe școlare mai ridicate și le formează acestora abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Mai mult, activitățile extrașcolare acționează pozitiv și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat.

profesori coordonatori:
Carmen-Gabriela Bumbac
Ileana Gălățescu

profesor voluntar:
Ramona-Florentina Ropotan

Activități școlare extracurriculare din timpul pandemiei. Scurtă retrospectivă a anului școlar 2019-2020

Tamara LAVRENTE,
învățător itinerant și de sprijin

Ziua mondială a educației

În 1994, UNESCO a inaugurat prima ZI MONDIALĂ A EDUCATORILOR, pentru a comemora semnarea, în 1966, a recomandării făcute de UNESCO și Organizația Internațională a Muncii privind statutul profesorilor. De atunci, în fiecare an, la data de 5 octombrie, în peste 200 de țări, se sărbătorește Ziua Mondială a Educației, prilej pentru care toți cei care trudesc cu pasiune și implicare în formarea, îndrumarea și modelarea generațiilor de copii marchează această zi desfășurând activități pe baza cărora se discută și se transmite copiilor importanța acestei zile.

Astfel, în data de 4.10.2019, am sărbătorit împreună cu elevii clasei a IV-a ai Școlii Gimnaziale „Nifon Bălășescu” din Tulcea, Ziua Mondială a Educației prin intermediul Festivalului Național de Creație „CLASS”, realizând lucrări în cadrul Expoziției Simpozionului Național „Ziua Educației”.

Caracterul practic-aplicativ, agreat de copii, a condus la finalizarea cu succes a acestei activități atractive și motivante.

Elevii au fost receptivi, implicați în sarcină, au dobândit cunoștințe noi într-un mod plăcut și util exersându-și în același timp abilitățile motrice.

Dintre obiectivele propuse și urmărite pe parcursul activității amintesc:

- cunoașterea importanței Zilei Educației;

- dezvoltarea respectului față de dascăli;

- exersarea abilităților motrice prin activități de decupare, lipire, îndoire.

La mulți ani tuturor dascălilor de pretutindeni!

* * *

Despre Sfânta Sărbătoare a Crăciunului

În fiecare an școlar marcăm, împreună cu elevii noștri, Sfânta Sărbătoare a Crăciunului care ne umple inimile de bucurie și dragoste pentru cei dragi nouă. Ne înconjurăm de colinde și obiceiuri tradiționale transmise din bătrâni pe care încercăm să le păstrăm și să le transmitem la rândul nostru elevilor cu care lucrăm.

Crăciunul înseamnă în primul rând credință în Dumnezeu, bunătate, recunoștință, grija pentru aproapele tău, cadouri pregătite cu drag și punguțe pline de bunătăți care ajung să fie împărțite chiar de Moș Crăciun sau de ajutoarele Moșului.

Împreună cu elevii de ciclu primar ai Școlii Gimnaziale „Grigore Antipa”, domiciliați la centrul de plasament “Speranța” din Tulcea, în anul școlar 2019-2020, înaintea vacanței de iarnă, mi-am propus să le vorbesc elevilor despre ceea ce reprezintă, de fapt, Crăciunul, despre însemnătatea și importanța acestei sărbători. Pe parcursul activității s-au ascultat și cântat colinde, s-au realizat desene având ca tematică sărbătoarea Crăciunului.

La sfârșitul activității, copiii au primit punguțe pregătite cu multă emoție și bucurie de alți doi copii care, spre deosebire de ceilalți, își au părinții aproape. Când le-au primit, pe chipul lor se citea fericirea... Misiunea Crăciunului a fost îndeplinită cu succes...

* * *

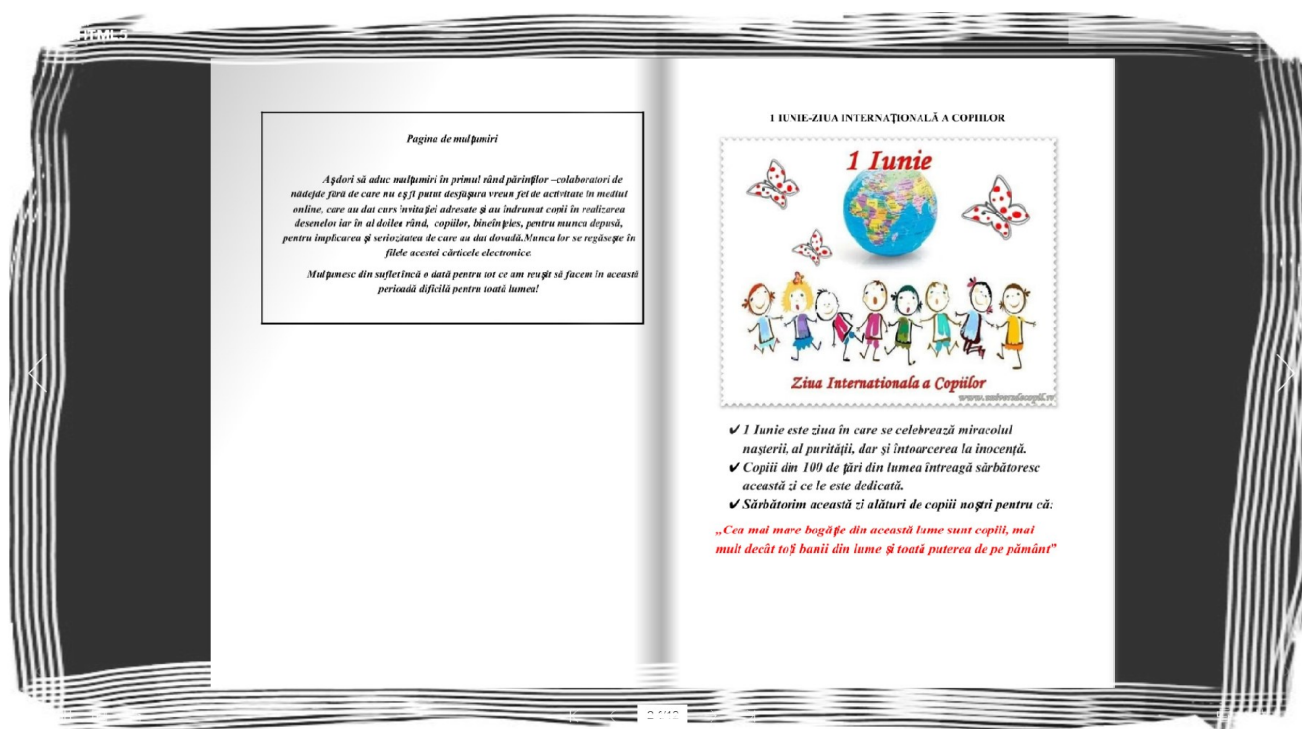
1 Iunie - Ziua Internațională a copilului

În anul școlar 2019-2020, copiii au sărbătorit ziua ce le este dedicată într-un mod diferit, inedit și neașteptat față de cum au făcut-o până atunci. Motivul este apariția virusului COVID 19 care a produs modificări majore la nivel global în toate domeniile de activitate inclusiv în învățământ. Astfel, cursurile școlare au fost

suspendate iar învățarea directă s-a transformat în învățare online. Prin urmare, m-am adaptat condițiilor impuse de starea în care ne aflăm și, cu ajutorul mijloacelor digitale și a deschiderii spre colaborare a părinților, am început desfășurarea de activități de învățare online. De 1 Iunie m-am gândit să le fac o bucurie copiilor și am adresat părinților invitația de a realiza împreună cu copiii un desen având ca tematică semnificația acestei zile. Mi-am

dorit, ca de ziua lor, copiii să petreacă împreună cu părinții cât mai mult timp de calitate și, din produsele activității lor, să realizeze o cărticică electronică. Sunt convinsă că am reușit să fac acest lucru și vă invit să răsfoiți cărticica noastră accesând link-ul:

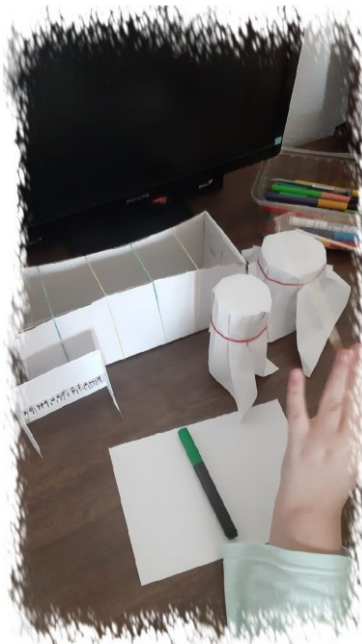
<https://online.fliphtml5.com/ugkwx/eycr/> .

Activitatea „altfel” a elevilor clasei a III-a de la Școala Gimnazială Specială Nr. 14 Tulcea

Ramona-Florentina ROPOTAN,
învățător-educator

În perioada 23-27 noiembrie 2020 la Școala Gimnazială Specială Nr.14 Tulcea s-a derulat programul național „ȘCOALA ALTFEL”. Programul a oferit elevilor și dascălilor posibilitatea de a desfășura o varietate de activități extracurriculare într-un cadru informal, contribuind totodată la maximizarea potențialului elevilor care pot deveni mai creativi, pot să își valorifice anumite talente, abilități și aptitudini.

Educația extracurriculară are un rol bine stabilit în formarea personalității elevilor, având drept scop antrenarea acestora în activități cât mai variate și bogate în conținut.

„Instrumente muzicale din materiale reciclabile” a fost una dintre activitățile pe care le-am desfășurat on-line, sincron, împreună cu elevii clasei a III-a, vizând următoarele obiective:

- antrenarea potențialului creativ al copiilor prin stimularea câmpului emoțional;
- dezvoltarea și cultivarea capacităților de a comunica prin intermediul creațiilor realizate;
- descoperirea aptitudinilor artistice.

Pentru realizarea instrumentelor muzicale elevii au pregătit următoarele materiale: chitara (o cutie de pantofi și 4-5 elastice); toba (pahar mare și pahar mic, coală A4 și elastice); pian (coală A4, carioca negru).

Pe parcursul activității, elevii au confecționat instrumente muzicale, iar la final aceștia au cântat la instrumentele realizate.

Rezultatele au fost impresionante.

Sursele propuse pentru această activitate au fost:

- „Povestea instrumentelor”: https://youtu.be/7DKFYt_C0A
- „Cum facem un pian?”: <https://youtu.be/A75iUepBFf8>
- „Cum confecționăm o chitară, o tobă?”: <https://youtu.be/A75iUepBFf8>

Secțiunea 2

Articole de specialitate

Rolul terapiei de expresie grafică și plastică în procesul educativ-recuperator al copiilor cu dizabilități

Doina SIMIONOV,
profesor-educator

Terapia prin artă sau arterapia cuprinde vastul și generosul domeniu artistic al muzicii, picturii, literaturii, dansului, sculpturii, modelajului, artizanatului în care găsește mijloacele de valorificare și exprimare a emoțiilor. Dezvoltarea personalității copilului cu dizabilități depinde de structura, intensitatea, profunzimea emoțiilor sale, de posibilitățile de înțelegere și de exprimare a lor. Terapia prin artă vine în întâmpinarea copiilor dezvoltându-le abilități de comunicare, armonizare și înțelegere pe sine. Practicarea acestei terapii eliberează de anxietăți și temeri, pune mai bine în valoare personalitatea fiecăruia.

Terapia prin artă oferă și operează cu tehnici de o varietate impresionantă puse la dispoziția copiilor pentru a explora, exprima trăirile, a depăși bariere. Exprimarea prin artă oferă copilului posibilitatea trăirii unei emoții autentice, libertate și descărcare emoțională, relaxare, bucurie.

Terapia de expresie grafică și plastică cuprinde desenul, pictura, modelajul, sculptura. Prin intermediul lor se realizează asimilarea principalelor elemente de limbaj plastic care ajută copilul să se exprime, uneori mai repede și mai ușor decât prin comunicarea verbală. Acest tip de terapie, așa cum subliniază A. Gherguț, are o valoare formativă, conducând la apariția de situații de învățare valoroase care vor sublinia încărcătura estetică, etică și socială a conținuturilor temelor plastice. Subiectele temelor plastice și participarea elevilor cresc

valoarea și eficiența terapiei cu un accentuat caracter compensator. Prin această terapie „se întregește personalitatea copilului, se dezvoltă simțul estetic și se conștientizează nevoia de frumos în viața și activitatea elevului”. [1, p.158]

Desenul și pictura sunt utilizate pentru a ajuta copilul să devină conștient de sine, de existența sa în lume. Forme expresive folosite la orice nivel și în cele mai variate moduri, desenul și pictura exprimă facil emoțiile și sentimentele copilului. De la cea mai fragedă vârstă copilul învață să aibă încredere în forțele proprii. Desenele sale realizate fără ajutor sunt expresia succesului și a conștientizării sinelui. Copilul crește, se dezvoltă.

Prin desen, pictură, modelaj copilul învață să observe tot ce-l înconjoară, să simtă iar mai apoi să reproducă. Toți stimulii din mediu sunt îndreptați spre copil pentru a-i provoca curiozitatea. Terapia grafică și plastică aplică o paletă foarte largă de tehnici, materiale și instrumente. Etapizat, de la cele mai simple produse, copiii învață realizarea, analiza, aprecierea produselor muncii lor dar și pe a colegilor. Beneficiile acestei terapii transpun dezvoltarea coordonării oculo-manuală și motricitatea fină în creativitate și imaginație. Actul artistic tradus în emoții estetice, cognitive și morale urmărește echilibrarea psihică a copilului cu dizabilități, încurajează libera exprimare a stărilor lui sufletești la un nivel corespunzător capacităților și potențialului fiecăruia fără a căuta perfecțiunea artistică.

În lucrarea sa, „*Terapie ocupațională pentru persoane cu deficiențe*”, Doru Popovici apreciază: „*Tehnica picturii și a desenului liber cu creioane colorate, pensulă și acuarelă pe hârtie, pânză, sticlă, ceramică, pe lângă faptul că impulsionează motricitatea, constituie o terapie complexă oferind copilului posibilitatea de a se exprima, instalându-se reeducarea psiho-motorie pe plan ludic sau tehnic*” [2, p.136]. „*Pictura și desenul sunt îndeletniciri recuperatorii foarte agreeate, putând fi practicate de către copii cu diverse deficiențe necesitând doar pensulă, pânză, culori sau creion și hârtie*”. [2, p. 145].

Când pictează liber, copilul trebuie lăsat să acționeze singur iar comportamentul lui observat de educatorul care intervine corectând poziția corpului sau a mâinii copilului. Aceste activități induc un sentiment de satisfacție și utilitate fiind abordate de către toți deficienții cu mai mult sau mai puțin simț artistic, de la pictura cu degetul până la stăpânirea tehnicilor fine ale pensulei, stropirii, suprapunerii.

Terapia de expresie grafică și plastică îl ajută pe educator să cunoască mai bine temperamentul și problemele emoționale ale elevilor. Desenele și picturile sunt oglinda stărilor sufletești, vibrația calmă, caldă sau violentă, agresivă a psihicului copilului. D. Popovici consideră că desenul copilului dezvăluie „*aptitudini practice (abilitate manuală, calități perceptivă, orientare în spațiu) dar mai ales trăsături ale personalității sale (reacțiile sale emoționale de moment, atitudinile sale afective în situații determinante, preferințele, centrele de interes, viziunea asupra lumii)*”. [2, p.152]

„*Desenul este folosit în procesul de cunoaștere a elevilor deficienți fiind un mijlocitor de comunicare între subiect și investigator mai ales atunci când deficientul nu știe, nu poate sau nu vrea să verbalizeze*”. [2, p.166]

Bibliografie:

1. Gherguț, Alois. *Sinteze de psihopedagogie specială*. editura Polirom. 2005.
2. Popovici, Doru Vlad (coord.) & Matei, Raluca,. *Terapie ocupațională pentru persoanele cu dizabilități*. editura Muntenia. Constanța. 2005.

* * *

● Activitatea practică îmbinată cu cea artistică este pentru copilul cu dizabilități un mijloc bogat de exprimare și creație. Copilul își dezvoltă deprinderi specifice și dobândește o mai bună conștientizare a esteticului.

● Cercul de pictură și desen de la Palatul Copiilor Tulcea a venit ca o provocare pentru grupa „Pescărușul”, formată din elevi ai claselor a VII-a – a X-a ai școlii noastre. Activitatea s-a desfășurat pe parcursul întregului an școlar și ne-am propus să învățăm tehnici de lucru specifice desenului și picturii. Doamna profesor Alina Mihailov care conduce cercul ne-a împărtășit dorința de a deprinde și învăța din tainele acestei frumoase activități artistice. Cu multă pricepere, migală, răbdare și talent în transmiterea emoției artistice doamna profesor i-a ajutat pe elevi să realizeze lucrări în care sunt valorificate abilitățile lor artistice și talentul: cromatica, reprezentarea, stilizarea, armonizarea și combinarea culorilor, expresivitatea, etc. Am învățat tehnici de lucru specifice artelor plastice ca: tehnica umedă, tehnica suprapunerii, a firului de ață, tehnica frotajului, curgerea culorii, stropitului, imprimării, colaj, grafică etc. care au prins viață în lucrări colective și individuale. Copiii și-au demonstrat talentul și abilitățile, iar lucrările lor au fost apreciate cu premii în expozițiile și concursurile organizate de Palatul Copiilor: *Colinde colorate, Mărțișoare colorate, Învierea Domnului*.

● Copiii au manifestat interes pentru activitate, au lucrat cu plăcere, au socializat cu alți copii, s-au remarcat prin talent și disciplină. De menționat că doamna profesor a avut două ore de inspecție cu grupa noastră de copii. Copiii, beneficiarii acestei activități, au înțeles că frumosul, esteticul trebuie să facă parte din viața noastră de zi cu zi.

Te-ai întrebat vreodată ce dezvăluie scrisul de mână despre personalitatea ta? Care sunt beneficiile scrisului de mână și cum îi ajută pe copiii cu cerințe educative speciale?

Așa cum „citim” un om după postură, gesturi, mimică, la fel putem „citi” trăsăturile de personalitate analizând forma în care el scrie - de la stări emoționale simple, precum fericire sau tristețe, la lucruri intime precum sensibilitate, trăsături intelectuale, procese mentale, energie fizică și psihică. Fiind un obicei inconștient, prin mărimea și forma literelor, stilul liniilor de bază, spațierea dintre linii și cuvinte, unghi și pantă, scrisul de mână dezvăluie aspecte ale caracterul.

Haideți să ne admirăm scrisul de mână, care este unic, sincer și deosebit, ca la nimeni altcineva, și să apreciem valoarea acestuia!

Într-o lume în care laptopul, PC-ul, tableta și alte dispozitive electronice dețin o poziție net dominantă asupra instrumentelor de scris precum creioanele, stilourile (care, în curând ar putea deveni exponate într-un muzeu al evoluției civilizației umane), scrisul de mână tinde să devină o artă, dacă nu cumva chiar o abilitate ce pune probleme tot mai multor persoane. Astfel de probleme devin vizibile încă din etapa în care copilul învață scrisul de mână.

Deoarece odată învățat, scrisul de mână devine automatism și nu mai poate fi uitat, tastatura poate fi folosită fără riscuri majore încă de la vârste fragede. Însă trebuie avut în vedere un echilibru în privința folosirii dispozitivelor electronice. Spre exemplu, nu este indicat ca un copil să își facă temele pe computer decât dacă profesorul solicită în mod special acest lucru.

Pe de altă parte, scrisul fiecărei persoane diferă, reflectând starea pe care aceasta o are în momentul scrierii. De exemplu, în anumite situații, înclinarea spre stânga ne poate spune că persoana respectivă nu s-a simțit tocmai bine.

Există, în schimb, anumite detalii care se repetă indiferent de starea pe care o avem. De exemplu, spațiile largi dintre cuvinte pot indica o persoană independentă care iubește libertatea.

Fiecare persoană are propriul stil de scriere, mai rapid sau mai lent, mai larg sau mai mic, mai ordonat sau mai dezordonat, însă în cazul unora dintre copii pot apărea probleme mai mari decât la alții în ceea ce privește scrisul de mână.

Afecțiunile care includ, printre simptome, și probleme legate de scrierea de mână:

- probleme de memorie (uitarea regulilor de scriere și / sau de punctuație);
- probleme de limbaj ce pot afecta și pronunția;
- afecțiuni oculare;
- disgrafia (incapacitatea de a corela sunetele cu literele într-o anumită ordine – cauzată, cel mai probabil, de o afecțiune neurologică)

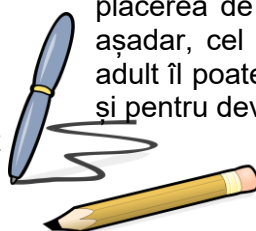
- ADHD

Iată și câteva beneficii ale scrisului de mână:

- ajută să înțelegi mai bine atunci când iei notițe;
- stimulează creativitatea și imaginația;
- calmează corpul și nervii sau stările depresive;
- îmbunătățește concentrarea;
- combate dislexia;
- dezvoltă capacitatea de atenție, memorare și exprimare verbală.

Înșușirea scris-cititului reprezintă cheia succesului în viață! Să nu uităm acest lucru și să nu uităm să îl însușim și copiilor! Așa că indiferent dacă citiți împreună o carte sau îi scrieți scrisori bunicii în weekend, timpul petrecut cu copilul pentru a-i stimula plăcerea de a scrie și de a citi este una dintre cele mai profunde forme de a-i sprijini educația și devenirea sa ca om.

Așa că a citi o carte împreună cu copilul sau a-l ajuta să scrie o scrisoare cuiva drag, reprezintă doar câteva exemple de timp petrecut cu copilul în scopul de a-i stimula plăcerea de a scrie și de a citi, acesta fiind, așadar, cel mai important sprijin pe care un adult îl poate acorda pentru educația copilului și pentru devenirea sa ca om.

Importanța terapiei educaționale în procesul terapeutic-recuperator

Paulina MILEA,
profesor-educator

Procesul de învățământ din școala specială include, pe lângă componenta instructiv educativă, și o componentă compensator-recuperatorie, la realizarea căreia contribuie și activitățile din cadrul ariei curriculare „*Terapia educațională complexă și integrată*”.

Aria curriculară „*Terapia educațională complexă și integrată*” cuprinde cinci discipline: *Formarea autonomiei personale, Ludoterapia, Socializarea, Stimularea cognitivă și Terapia ocupațională*. Activitățile desfășurate în cadrul acestor discipline au un caracter de terapie corectiv-recuperativă, fiind realizate de către învățătorul-educator (clasele I – a IV-a) și de către profesorul-educator (clasele a V-a – a X-a) cu toți elevii clasei, în completarea programului de predare-învățare-evaluare, desfășurat de către profesorul de psihopedagogie specială.

Prin conținutul lor, aceste activități se referă în special la aria de dezvoltare personală și socială, scopul final fiind obținerea unui grad de independență a copilului/ elevului cu dizabilități, precum și integrarea lui într-un mediu în continuă schimbare. Fiind parte componentă a programului complex, integrativ, de evoluție și dezvoltare a copiilor/ elevilor cu deficiențe mintale, aceste activități se găsesc într-o relație de interdependență, cu semnificație metodologică intermodulară/ intradisciplinară și intramodulară, având ca finalitate valorificarea învățării sociale.

Scopul final al acestor programe are un caracter practic și urmărește formarea/ dezvoltarea deprinderilor de autonomie personală și socială, dar și a capacității de adaptare socială a copiilor cu deficiență mintală.

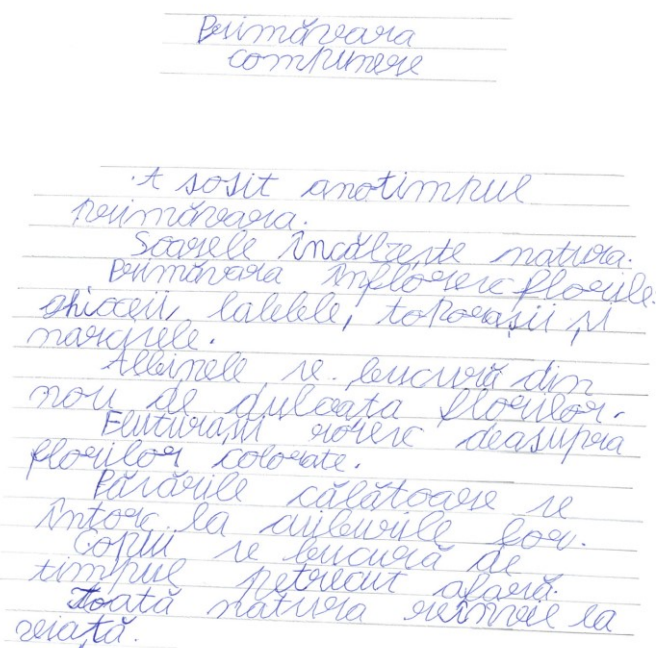
Fundamentul învățării recuperatorii este reprezentat de educația senzorial-motrică și dobândirea autonomiei personale și sociale, care asigură premisele educației cognitive și al integrării în comunitate.

Educația cognitivă în cazul copiilor cu deficiență mintală are un caracter specific și un parcurs diferit comparativ cu dezvoltarea cognitivă și învățarea instrumentală la copilul obișnuit. Organizarea proceselor de cunoaștere la copilul cu deficiență mintală

vizează dobândirea instrumentelor de bază ale cunoașterii (scris-citit, socotit) și formarea unor abilități de muncă intelectuală. Este esențial ca activitățile desfășurate în cadrul acestei arii să aibă un caracter preponderent ludic, jocul reprezentând cea mai eficientă modalitate de stimulare cognitivă în cazul acestui copil.

* * *

În cadrul uneia dintre activitățile desfășurate la disciplina Stimulare cognitivă, pe tema “Anotimpurile”, elevii au urmărit o poveste scurtă despre anotimpuri, au identificat semnele corespunzătoare fiecărui anotimp și apoi au elaborat o scurtă compunere despre anotimpul preferat:

Primăvara
compunere

A sosit anotimpul
primăvara.
Soarele încălzeste natura.
Primăvara înfloresc floareașii,
lălele, totorașii și
narcizele.
Albinele se bucură din
nou de dulceața floarelor.
Fântâna scurge deasupra
floarelor colorate.
Păsările călătoreș se
întorc la așezările lor.
Copiii se bucură de
timpul petrecut afară.
Toată natura surzine la
viață.

Profesor-educator,
Mila Paulina
Școala Școlară Specială
nr. 14 – Tulcea

Foto: Compunere pe tema “Anotimpul preferat”, realizată de către eleva Maria C., din clasa a VII-a

Bibliografie:

Programa “Terapia educațională complexă și integrată” nr. 5234/01.09.2008

Specificul comunicării și importanța dezvoltării capacităților de comunicare verbală la preșcolari *

Florentina CÎRLAN,
educatoare

Introducere

Limbajul este un mijloc de comunicare specific omului și nu apare spontan la copil, cum nu a apărut nici în cursul istoriei, el constituie un lung și dificil proces de învățare. Când comunicăm nu ne mai gândim decât la sensul comunicării, la conținutul ei. Articularea sunetelor, respectarea formei gramaticale au devenit automatizate, adică acte care nu mai intră în fiecare moment sub controlul direct al conștiinței. La copil însă, până la învățarea și formarea tuturor mecanismelor necesare limbajului, până la automatizarea acestui act complex, comunicarea este în permanență supravegheată de conștiință. Copilul face eforturi vizibile ca să pronunțe corect cuvintele, propozițiile, frazele, nu ca să-și exprime corect gândurile.

Capacitatea de comunicare verbală este un reper al pregătirii și al dezvoltării intelectuale nu numai a copilului preșcolar, ci a ființei umane în toate etapele vieții. *„Limbajul comunică experiența social-umană, astfel că odată cu însușirea vorbirii se asimilează și esența celor de concentrare și conservate prin noțiunile ajunse la un anumit nivel de uzanță socială, devenite astfel componente ale procesului individual de gândire”*[4, p.14].

Limbajul servește ca mijloc de comunicare a gândirii și se dezvoltă, deci, în strânsă legătură cu gândirea. Nu se poate comunica fără gândire și comunicarea nu are sens dacă nu exprimă o gândire suficient de dezvoltată. Gândirea este orientată spre cerințele vieții concrete, spre necesitățile de înțelegere. Stimulată de activitățile practice concrete, gândirea devine în perioada preșcolară tot mai complexă, conținutul ei îmbogățindu-se în strânsă legătură cu lărgirea experienței cognitive.

Comunicarea verbală, paraverbală și nonverbală sunt modalități disociate în funcție de canalul prin care se realizează, transmiterea mesajelor fiind, cu siguranță, variantele cele mai consistente sub raportul ponderii deținute în structura procesului de comunicare dar concomitent, și formele care au beneficiat, de-a lungul anilor de cele mai variate și mai elaborate abordări în cadrul lucrărilor sau tratatelor de specialitate.

Comunicarea verbală este modalitatea cea mai reprezentativă care, indubitabil, individualizează și singularizează ființa umană comparativ cu alte specii, iar acest lucru se datorează, în primul rând, caracteristicilor pe care le posedă limbajul uman și a felului cum acesta este utilizat în cadrul interacțiunii umane.

Încercând să-i surprindă specificitatea, R.L. Atkinson și colaboratorii nota că *„limbajul reprezintă principalul mod de a comunica gândurile. Mai mult decât atât, e un mod universal: fiecare societate umană are o limbă și fiecare ființă umană, cu o inteligență normală, dobândește limba maternă și o folosește fără a depune nici un efort”* [2, p. 344].

Această afirmație a unor autori renumiți nu trebuie să conducă însă la o simplificare a lucrurilor atunci când se pune problema dobândirii limbajului, pentru că pe de o parte această achiziție se realizează în cadrul unei nișe de dezvoltare destul de extinse: între 0-5 ani limbajul este format în structurile lui fundamentale, iar pe de altă parte această achiziție fundamentală se dobândește ca urmare a interacțiunilor multiple pe care le realizează copilul cu alte ființe umane care, de cele mai multe ori, susțin în mod explicit dezvoltarea limbajului.

În anii 30 a apărut un prim sistem teoretic asupra comunicării, *curentul dinamic*, în care Kurt Lewin încearcă să arate că fenomenul de comunicare este de natura interioară, la originea sa având un adevărat conflict între nevoi. Astfel, abordarea lewiniană se întemeiază pe două idei de bază: comportamentul uman trebuie întotdeauna raportat la mediul psihologic și cel social, adică obiectul trebuie raportat la întreaga situație, la ceea ce numește el „câmp”, iar a doua idee este că în ceea ce privește grupul, el trebuie privit ca un tot, ca un întreg și nu ca o adunare de indivizi. Dacă Lewin privește comunicarea ca fiind cu origini interne atât individului, cât și grupului, *curentul interacționist* consideră că fenomenul de comunicare se bazează în primul rând pe schimburile interindividuale. Interacționiștii consideră ca prin însumarea tuturor interacțiunilor observabile putem defini

comunicarea unui anumit individ. Ceea ce uită acest curent este chiar societatea, rolul mediului social. Totuși, deși acest curent, din perspectiva teoretică, nu a reușit să se impună, a adus inovații în psihologie prin noile metode sau tehnici de observare ale conduitei grupale cât și a celei individuale. O ramură aparte a acestui curent este curentul *interacționist simbolic* care afirma că fenomenul de comunicare se întemeiază pe relația subiect-situație, iar situația poate fi definită doar de către subiect.

Ceea ce se reține de-a lungul timpului din diferitele teorii și curente psihologice vis-à-vis de comunicare este faptul că aceasta este un fenomen care determină și este determinat social și „care este un potențial mijloc de a promova relații sociale și interindividuale armonioase, dar și o sursă de presiune, influență și manipulare” [1, p.145]. De asemenea, comunicarea are unul dintre cele mai importante roluri sociale, ea trebuind să mijlocească înțelegerea între indivizi, având rolul de intermediar lingvistic, gestic, postural, etc. Comunicarea nu numai că impune ascultare și, deci, conciliere sau înțelegere, dar presupune un anumit grad de civilizație, de inteligență și cultură, ceea ce înseamnă un plus în evoluția umană. În ceea ce privește aspectul social, comunicarea joacă un rol important atât ca adaptare și integrare în societate, cât și ca influență asupra judecăților, ideilor și concepțiilor individuale într-un cadru grupal.

Material și metodă

Prin material bibliografic am realizat metoda documentară, cantitativă, abordarea comparativă și descrierea.

În procesul instructiv-educativ, prin intermediul limbajului se realizează transmiterea cunoștințelor, lărgirea orizontului cu noile reprezentări. Deci, limbajul poate fi privit din două puncte de vedere, dar cel mai important, ca mijloc de cunoaștere.

Integrat într-o activitate organizată, copilul devine tot mai conștient de conținutul celor învățate. Datorită memoriei, capacității de a fixa și păstra, preșcolarul recunoaște și reproduce ceea ce a trecut prin experiența individuală. Copiii rețin pentru o perioadă mai îndelungată acțiuni și imagini cu care au luat contact direct, chiar cele prezentate prin intermediul diferitelor mijloace de învățământ - planșe, desene, diafilme, dispozitive - copilul e pus în situația să le numească, să le descrie, să exprime anumite însușiri sau acțiuni ale acestora și astfel să asimileze un vocabular

bogat, variat și să-l folosească ulterior pentru a reda imaginea percepută. Comunicarea prin limbaj stimulează astfel și memoria, contribuie la perfecționarea acesteia. Copilul devine capabil să evite modelele, clișeele verbale, chiar dacă unele din ele au fost preluate din poezii sau din povești. Dacă nu reține fidel replica unui personaj dintr-o poveste, de exemplu, dar o redă în esența ei, copilul dovedește o memorare logică și stăpânirea unui vocabular corespunzător. La vârsta preșcolară memoria afectivă este deosebit de activă, iar la învățarea poeziilor, a numărătorilor care însoțesc jocul există primejdia unei memorări mecanice, facilitată de ritm și rimă, de muzicalitatea versului, tocmai pentru că acum memoria e destul de fidelă și relativ nediferențiată. Se dezvoltă și capătă amploare memoria voluntară în raport cu cea involuntară, intervenția atenției care, de cele mai multe ori, e dirijată prin cuvânt. Astfel, conținutul unei povești, e reținut corect de copii deoarece desfășurarea ei este de obicei dinamică, și pentru că prin tonul relatării educatoarea i-a atras atenția asupra momentelor sau aspectelor semnificative, precum și asupra modului cum vorbesc personajele.

Educația atenției la preșcolari presupune transformarea atenției spontane în concretă, involuntară în voluntară. Deși predomină atenția involuntară, se va încerca susținerea atenției voluntare și menținerea ei pe o perioadă cât mai mare. Atenția voluntară este esențială pentru desfășurarea activității copilului și contribuie la stimularea gândirii pe baza îmbogățirii și activizării limbajului.

Dezvoltarea creativității verbale, a fluenței și originalității în gândire și vorbire, stimularea imaginației și interpretarea unor imagini, a unor roluri, în precizarea utilității obiectelor, jucăriilor sunt facilitate de calitățile (volumul, stabilitatea, concentrarea și mobilitatea) atenției.

Imaginația, capacitatea omenească de a crea noi reprezentări sau idei pe baza percepțiilor, reprezentărilor sau a ideilor acumulate anterior este deosebit de activă și, ca atare, se dezvoltă și se perfecționează în perioada preșcolară. Foarte bogată și expresivă la această vârstă, imaginația este pronunțat afectivă și constituie baza psihologică a receptării basmelor, poveștilor, poeziilor și imaginii artistice în general. Dezvoltarea imaginației depinde, în mare măsură, de nivelul limbajului. Cuvântul permite exprimarea, expunerea selectivă a ideilor și reprezentărilor, punerea lor în variate

relații, gândirii revenindu-i rolul de a îndruma și ghida produsul imaginației.

Rezultate și discuții

Fluctuantă și neintenționată la preșcolarul mic, imaginația capătă treptat o stabilitate relativă și, în ultimă instanță, creativă. De aceea copilul preșcolar este capabil să creeze un alt final pentru acțiunea unei povestiri și chiar să continue o poveste al cărui început este cunoscut. Întreaga activitate a preșcolarului are un conținut afectiv intens, în psihică delimitându-se tot mai multe sentimente de care copilul devine conștient. Emotivitatea puternică și imaginația îl fac pe copil să urmărească cu atenție mărită acțiunea unei povestiri, conținutul unei poezii, să se transpună în lumea basmului, să intre în „pielea” unui personaj, să vorbească și să se comporte asemenea acestuia.

Copilul folosește vorbirea în fiecare zi, în fiecare clipă a vieții sale pentru formularea cerințelor, trebuințelor, a bucuriilor, în organizarea vieții și activității lui. Însușindu-și limba, copilul dobândește mijlocul prin care poate realiza comunicarea cu cei din jur în forme superioare, poate ajunge la cunoașterea mai deplină a realității obiective.

Imposibilitatea de a comunica prin limbaj ar produce o stagnare în dezvoltarea personalității copilului, ar modifica relațiile lui cu oamenii, cu realitatea înconjurătoare, l-ar singulariza și împiedica în mare măsură să participe la o activitate sau alta.

Funcțiile mai importante ale limbajului și ale limbii sunt: de comunicare, cognitivă, reglatoare, emoțional-expresivă, imperativ-persuasivă.

Funcția esențială a limbajului este cea de comunicare, care asigură continuitatea istorică a experienței sociale a oamenilor.

Limbajul se prezintă în două forme, strâns legate între ele: limbajul exterior și limbajul interior. Pe măsură ce manifestările exterioare (sonore) ale limbajului extern se inhibă, funcția intelectuală este preluată de limbajul interior. O importanță deosebit de mare are limbajul interior, care este prezent în actele gândirii, în operațiile care se desfășoară pe plan mintal. Limbajul interior se manifestă deosebit de energic atunci când copilul întâmpină greutăți sau are de rezolvat o problemă deosebită, și devine o exprimare sonoră a gândirii. Copilul gândește cu voce tare: „Așa, acum să-i pun acoperișul...”, „Nu, nu e bine, să-i mai fac un etaj...”. Pe măsură ce preșcolarul înaintază în vârstă, își

planifică acțiunile mintal, pe planul limbajului interior lucrând în liniște.

Însușind limbajul, comunicând pe cale verbală cu ceilalți oameni, copilul, își însușește în același timp nu numai experiența socială, ci și structura, formele și regulile gândirii logice.

Limbajul intern este un fel de convorbire cu noi înșine și prin anumite particularități se apropie de dialog. El este aproape permanent în desfășurarea fenomenelor psihice, care asigură continuitatea și organizarea ordonată a întregii vieți psihice conștiente. Limbajul extern are ca destinație principală asigurarea a comunicării interumane. El cuprinde pe de o parte procesul de producere a semnalelor verbale, sonore, grafice, iar pe de altă parte procesul de recepție a semnalelor produse de alții.

Există o relație între limbaj, învățare și evoluția personalității copilului, în sensul că în copilărie comunicarea verbală își pune amprenta asupra dezvoltării psihice a omului, asupra capacității sale intelectuale și personalității sale, fiind la rândul său influențat de acesta.

La vârsta preșcolară mică în activitățile de educare a limbajului și comunicării ponderea o au activitățile de povestire a educatoarei și repovestiri a copiilor, în care se folosesc planșe, cărți ilustrate, jetoane ori cuburi cu imagini din povești pentru a respecta caracterul situativ al preșcolarului și caracterul concret al operațiilor sale mentale.

În anii următori, sub influența exercițiilor impuse de activitățile desfășurate, a comunicării, are loc o asimilare rapidă a acțiunilor concrete și fixarea în plan mental a unor scheme de operare ce permit renunțarea la suportul material. În procesul de comunicare cu ceilalți, copilul transmite ceea ce a văzut și a auzit, ceea ce a trăit și a gândit. Astfel, se constituie limbajul contextual, care este mai încheșat și mai concret.

Există două caracteristici principale proprii însușirii mijloacelor de comunicare verbale și nonverbale, prima este capacitatea copilului de a înțelege ce înseamnă cuvintele, gesturile, tonul etc., ea relevă competența în folosirea simbolurilor și descifrarea mesajelor pe care le transmitem, iar a doua este performanța, adică capacitatea de a folosi el însuși aceste simboluri în comunicare.

La vârsta preșcolară competența este cu mult mai dezvoltată decât performanța, din această cauză ne adaptăm permanent mijloacele de comunicare la experiența

limitată a fiecărui copil și de aceea în educarea copiilor de vârste timpurii, de 3 ani la 4-5 ani, barierele cele mai frecvente în continuare sunt de ordin cognitiv, copiii nu pot să înțeleagă întotdeauna întocmai sensul unor cuvinte sau expresii pe care adulții din jurul lor le vehiculează, este o barieră care dispare treptat odată cu lărgirea sferei de cunoștințe și îmbunătățirea experiențelor de învățare.

Pentru a asigura participarea verbală activă a copiilor este necesar ca în activitatea instructiv-educativă din grădiniță copiii să fie stimulați în a deveni subiecți ai actului pedagogic, participând la toate activitățile atât pe plan acțional, cât și mintal. În consecință, în toate activitățile comune și la alegere nu trebuie neglijată antrenarea copiilor în rezolvarea unor situații și în verbalizarea acestora. În această direcție un rol esențial îl are exemplul conduitei verbale a educatoarei și a grupului. La această vârstă copiii, neavând o experiență proprie, imită foarte mult, iar în jocurile lor aplică ceea ce au învățat, mai ales sub aspectul exprimării verbale.

Vorbirea constituie un mijloc de educație morală, estetică a copiilor. Povestind, spunând basme copiilor, poezii, copiii încep să înțeleagă frumusețea limbii și să folosească în vorbirea lor expresiile care le-au plăcut și i-au impresionat mai mult, se dezvoltă vocabularul, se măresc posibilitățile de exprimare.

Din punctul de vedere al funcționalității limbajului, au existat cercetători care au considerat funcția comunicativă ca principala funcție a limbajului. Însă au existat alții care chiar contestau această funcție în raport cu celelalte funcții ale limbajului.

K. Bühler promovează o teorie a reprezentării triadice a procesului de comunicare (emittor - mesaj - destinatar). Ulterior, R. Jakobson mai adaugă trei componente: cod, canal și context. Sub această formă cu șase componente și, în mod corespunzător, cu șase funcții (expresivă, poetică, conativă, metalingvistică, fatică, referențială). procesele de comunicare sunt reprezentate azi în cele mai multe cercetări [3, p.87]. Aceasta orientare (Ch. Shannon W. Weaver) se îmbină îndeaproape cu teoria matematică și inginerescă a informației și comunicației în cadrul căreia însă, deși elaborarea este în general mai riguroasă decât în teoria lingvistică și semiotică, explicitarea componentelor și funcțiilor lor nu mai este operată cu rigoare. Astfel, apar aici trei componente importante ale comunicării:

transmițătorul, receptorul, zgomotul. Transmițătorul transformă mesajul din sistemul de semne folosit de emittor în cel cerut de canalul de transmisie. Receptorul transformă mesajul din sistemul de semne cerut de canalul de transmisie în cel folosit de destinatar. Deci, apar trei funcții noi de codificare (îndeplinită de emittor și de transmițător), de decodificare (îndeplinită de receptor și de destinatar) și de perturbare (ca rezultat al prezenței zgomotului).

O altă linie de gândire, care își are sursa în filozofie, logică și semiotica [3, p.88], a promovat distincția dintre intensiune sau sens și extensiune sau referent, ceea ce ar permite descompunerea componentei referențiale în două subcomponente: intensiunea și extensiunea. În mod corespunzător, sunt introduse alte două funcții: extensională (conceptuală) și intensională (referențială). Avem în vedere comunicarea la copii, care pornește prin a dezvolta funcția extensională și, treptat, printr-un proces foarte lent, se ridică la funcția intensională.

Concluzii

Vârsta preșcolară are o deosebită importanță în dezvoltarea limbajului și în ridicarea gândirii pe trepte mai înalte de generalizare și abstractizare. În momentul în care copilul își însușește cuvintele și semnificația lor, gândirea acestuia dovedește forța de a se ridica în afara abstracțiilor și generalizărilor.

Cu cât limbajul este mai bogat, cu atât mai ușor copiii vor înțelege și-și vor însuși noile cunoștințe, cu atât mai clar și mai ușor își vor îmbogăți limbajul, modalitățile de exprimare verbală.

Expresivitatea limbajului și bogăția sa se manifestă, mai ales, prin două categorii de fenomene și anume:

- sporirea caracterului explicit al vorbirii, prin epitete, cuvinte care exprimă diferite însușiri de culoare, mărime, formă, poziție, prin comparații și prin intonație mai nuanțată, fenomene ce se referă la expansiunea gândirii în limbaj;

- creșterea lungimii propozițiilor și a contextului relațiilor verbale. O mare parte din comunicarea nonverbală se transformă în comunicare verbală.

Comunicarea nu presupune neapărat folosirea exclusivă a limbajului verbal. Comunicăm nonverbal cu ajutorul expresiilor feței, al gesturilor și mișcărilor corpului. Comunicare nonverbală e foarte importantă la această vârstă: o îmbrățișare, o mângâiere, o

bătaie pe umăr, semnul victoriei sunt tot atâtea semne nonverbale pe care copilul le traduce în manifestări de încredere și respect, la fel încurajările scurte care întăresc comportamentul, amplifică efortul de învățare: „așa, bine, mai încearcă, este pe aproape, asta e, bravo, așa te vreau”.

Alteori se poate recepționa mesajul din inflexiunile vocii interlocutorului, acesta fiind cazul unor elemente de paralimbaj. Pentru educatoare este foarte important să cunoască semnificația unor gesturi și atitudini corporale ale copiilor care pot traduce intenții, relații, trăiri.

În grădiniță de copii se pot practica exerciții și jocuri de comunicare nonverbală prin care se dezvoltă și se extind relațiile de cooperare între preșcolari, stimulându-se totodată atenția și creativitatea copiilor. De mici copiii utilizează coduri nonverbale distincte, care la sosirea în grădiniță au o importanță însemnată în succesul și integrarea lor în colectivitate.

Prin diversitatea și natura activităților de comunicare propuse, instituția preșcolară contribuie la procesul de adaptare și socializare a copiilor, la dezvoltarea relațiilor de cooperare între aceștia.

Întreaga conduită verbală, caracteristică vârstei preșcolare, va oglindi dinamica proceselor psihice și a factorilor de instruire și educare. Perioada preșcolară este apreciată ca o perioadă de dezvoltare și transformare majoră a comunicării, foarte importantă, complexă și cu implicații profunde în comportamentul general al copilului. „Să știi să vorbești înseamnă să te porți cuviincios cu vorbele, care sunt o altă formă a lucrurilor, alt trup al adevărului”, parafrazând această axiomă putem afirma că o nouă abordare a comunicării înseamnă a da valoare nu numai cuvintelor, ci și interlocutorilor, a da sens uman vieții prin comunicare.

Articulând toate componentele și funcțiile de mai sus, obținem o reprezentare a procesului de comunicare, constând din 11 componente: emițător, mesaj, receptor, destinatar, cod, canal, zgomot, sens (intensiune), referent (extensiune) și

observator. Dar și 11 funcții asociate: expresivă, de codificare, poetică, de decodificare, conativă, metalingvistică, fatică, perturbatoare, de conceptualizare (intensională), referențială (extensională) și terapeutică (de observare).

În orice proces de comunicare sunt prezente toate componentele și funcțiile, dar ierarhia și interacțiunea lor diferă de la un proces la altul, obținându-se astfel configurații care conduc la o tipologie comunicatională foarte bogată și de aici rezultând dificultatea cercetării în acest domeniu.

Se mai poate afirma că fenomenul comunicării este influențat în egală măsură de către motivațiile interioare ale individului, de către necesitățile fizice și spirituale ale sale și de societate în general, de tot ceea ce presupune interacțiune. Stilul de comunicare este indicatorul modului în care o persoană își structurează universul relațiilor sociale. Comunicarea este etalonul socializării individului, dar nu se oprește doar la adaptarea și integrarea sa în societate, ci influențează în mod direct dezvoltarea și structurarea personalității omului. Stilul de comunicare indică modul de interpretare și de prelucrare a informațiilor și modul în care acestea sunt transpuse în comportament, în raționamente sau judecați practice.

Doina-Ștefana Săucan [3, p 48] afirmă: „*omul este constructor al calității sociale, iar comunicarea ca fenomen de co-construcție socială îndeplinește funcția de a construi universurile de relaționare cu alții și ca lumea pusă în scenă, de a se resitua continuu în spațiul acestui joc constructive*”.

Bibliografie

1. Abric J.-C. *Psihologia comunicării. Teorii și metode*. Iași: Polirom, 2002. 208 p.
2. Atkinson R. L. Atkinson R. C., Smith E. E. et al. *Introducere în psihologie*. București: Tehnică, 2002. 1090 p.
3. Săucan D.-Ș. *Comunicarea didactică. Expresivitate și stil*. București: Atos, 2003. 240 p.
4. Șchiopu U. *Dezvoltarea operativității gândirii copilului*. București: Științifică, 1966. 360 p.

* Text preluat din articolul: *Specificul comunicării și importanța dezvoltării capacităților de comunicare verbală la preșcolari*, autori: CÎRLAN, Florentina & CALANCEA, Angela, publicat în *EcoSoEn, Scientific Journal Economics, Social and Engineering Sciences*, Year 2, Nr.3-4/2019; UDC: 316.6+159.92+37.06, la: <http://ecosoen.ulim.md/assets/Files/CIRLAN.pdf>

Secțiunea 3 Evenimente

„Prin formă și culoare, o șansă pentru fiecare!” - Concurs Național de Creații Artístico-plastice

Ileana GĂLĂȚESCU,
profesor-educator

Un proces instructiv-educativ cu rezultate remarcabile este, de fapt, rezultat al îmbinării optime dintre activitățile școlare, formale, cu activitățile extracurriculare cu valențe formative. Activitățile extracurriculare vin în completarea activităților de învățare și dezvoltă elevilor interesul pentru artă, sport, știință și multe alte domenii care sunt abordate într-un context non-formal, interesant și inovativ, de către elevi. Profesorul este cel care alege varianta potrivită de abordare ținând cont de interesele elevilor, de nivelul și potențialul clasei. Concursurile, cu diverse teme, reprezintă parteneriate temeinice și competiționale între instituții desfășurându-se sub forma unor activități extrașcolare/ competiții de creații artistice, limba română, sportive.

Un parteneriat valoros, pentru școala noastră este cel cu Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Alexandru Roșca” Lugoj, numit „Prin formă și culoare, o șansă pentru fiecare!”, din „Calendarul Activităților Educative Regionale și Interjudețene” 2020.

Elevii școlii noastre au participat cu lucrări la secțiunile de pictură și colaj ale concursului obținând rezultate foarte bune.

„Cu mască, fără mască”, Daniela C., Premiul al III-lea

Secțiunea Pictură:

Premiul Special:

- Răducu-Lucian O., cu lucrarea „Covor Ruginiu”, îndrumător: prof. Ileana Gălățescu;

premiul I:

- Nicușor D., îndrumător: prof. Paulina Milea;

premiul al II-lea:

- Romana-Maria C., îndrumător: prof. Eliza Ștefănescu;

premiu de participare:

- Elena Petrina C., îndrumător: prof. Adina Eugenia Avram;

- Ștefan D., îndrumător: prof. Ileana Gălățescu;

- Eduard G., îndrumător: prof. Simona Cîrjan;

- Ionuț M., îndrumător: prof. Alina Victorița Puflea;

- Rafael T., îndrumător: prof. Simona Cîrjan;

Secțiunea Colaj:

premiul al III-lea:

- Daniela C., îndrumător: prof. Ileana Gălățescu;

- Ana-Maria M., îndrumător: prof. Magda-Carmen Grosu;

premiu de participare:

- Răzvan A., îndrumător: prof. Simona Cîrjan;

- Florin B., îndrumător: prof. Iulia Karamihai;

- Marian C., îndrumător: prof. Valentina Georgeta Pandeale;

- Bianca Andreea F., îndrumător: prof. Eugenia Adina;

- Gabriela M., îndrumător: prof. Cătălina Frangeti;

- Adrian P., îndrumător: prof. Eliza Ștefănescu;

- Florin Ș., îndrumător: prof. Valentina Georgeta Pandeale.

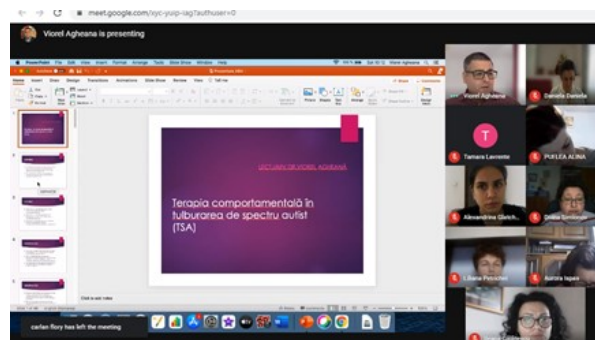
Programe de formare profesională

Director, prof. Carmen-Gabriela BUMBAC

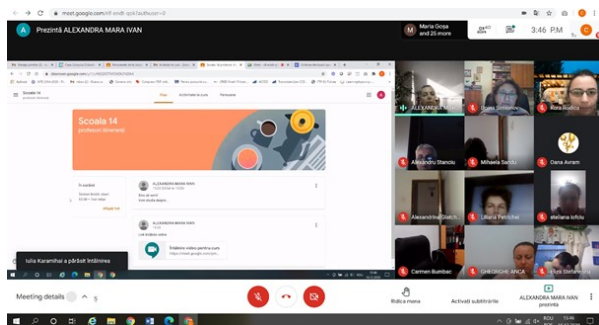
Strategii moderne de evaluare și intervenție utilizate în terapia copilului cu tulburare de spectru autist (TSA)

Instruire privind utilizarea pachetului de aplicații elearning G Suite for Education

Cadrele didactice de la Școala Gimnazială Specială Nr. 14 Tulcea au participat în luna decembrie 2020 la instruirea privind utilizarea pachetului de aplicații G Suite for Education, susținută de informaticianul C.C.D. Tulcea, doamna Mara Ivan, expert elearning în proiectul CRED. Participanții și-au consolidat abilitățile privind utilizarea aplicațiilor elearning G Suite for Education și a platformei Google Classroom, integrată pe domeniul pe care unitatea școlară îl deține. Tematica abordată a vizat organizarea cursurilor online pentru fiecare clasă de elevi cu cerințe educaționale speciale, utilizând instrumente Google.

Sub coordonarea domnului Viorel Agheană, lector universitar doctor în cadrul Universității București, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, specialist în domeniul psihopedagogiei speciale, o grupă formată din 35 de profesori care predau la Școala Gimnazială Specială Nr. 14 Tulcea a finalizat programul de formare "Strategii moderne de evaluare și intervenție utilizate în terapia copilului cu tulburare de spectru autist (TSA)", avizat de Ministerul Educației și Cercetării, cu durata de 16 ore. Cadrele didactice participante și-au dezvoltat competențele privind evaluarea psiho-socio-pedagogică a copiilor cu autism, identificarea principalelor metode de diagnostică și aplicarea adecvată a acestora în vederea realizării unei expertize raportate la categoria de deficiență, la context și la unicitatea dezvoltării umane individuale, intervenția psihopedagogică specifică pentru copiii cu autism, aplicarea unor tehnici de intervenție personalizată în vederea înțelegerii, integrării și recuperării copiilor cu autism. Cursul a fost furnizat online de Casa Corpului Didactic Tulcea, pe platforma Google Meet integrată pe domeniul propriu: ccdtulcea.ro.

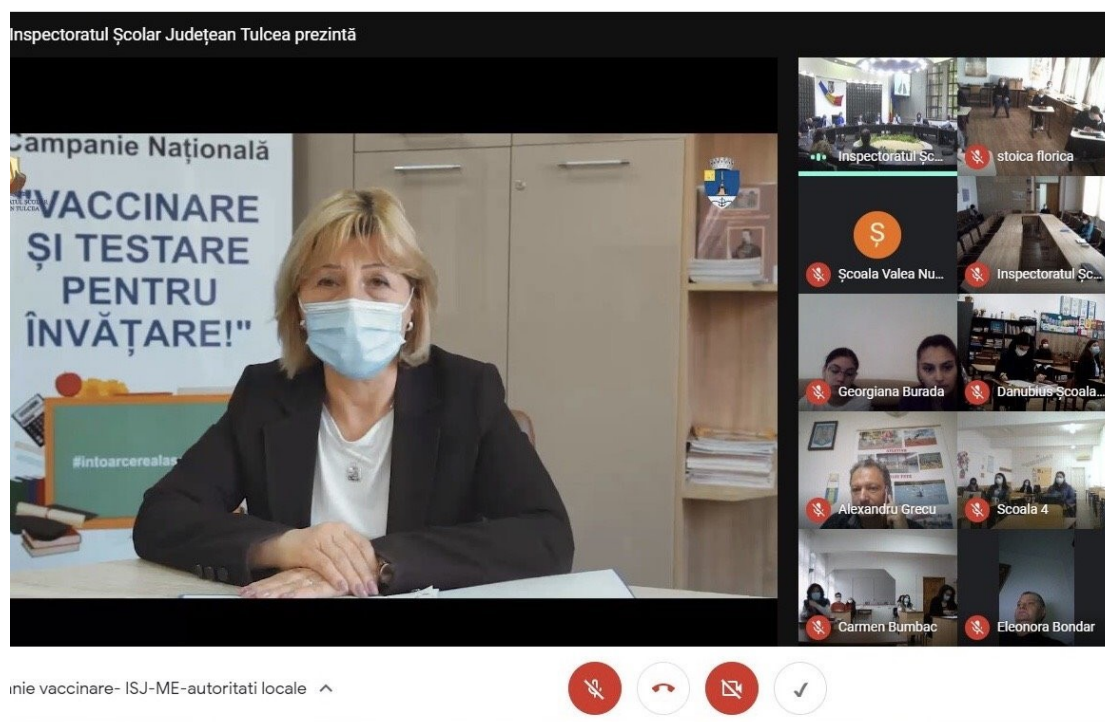
Campania națională „Vaccinare și testare pentru învățare”

Director, prof. Carmen-Gabriela BUMBAC

Campania națională „Vaccinare și testare pentru învățare” a fost promovată în conferința tematică organizată în 27 aprilie 2021, de către Inspectoratul Școlar Județean Tulcea, în sala de ședințe „Mihail Kogălniceanu” a Consiliului Județean Tulcea, într-un format de tip mixt, prin participare fizică și online a reprezentanților tuturor unităților și instituțiilor de învățământ.

La conferință au participat domnul Sorin Ion, Secretar de stat în cadrul Ministerului Educației, doamna Viorica Pavel - Inspector Școlar General al Inspectoratului Școlar

Județean Tulcea, reprezentanți ai autorităților, doamna Gabriela Nichifor - director al Casei Corpului Didactic Tulcea, domnul Constantin Coca - director al Centrului Județean de Excelență Tulcea, doamna Delia Oana Ciulache – reprezentant al D.S.P., colonel Daniel Petrov - inspector șef în cadrul Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Delta” al Județului Tulcea, reprezentanți ai federațiilor sindicale din educație, ai elevilor și părinților.

Compașiune și acțiune - program de prevenire a bullying-ului în școală

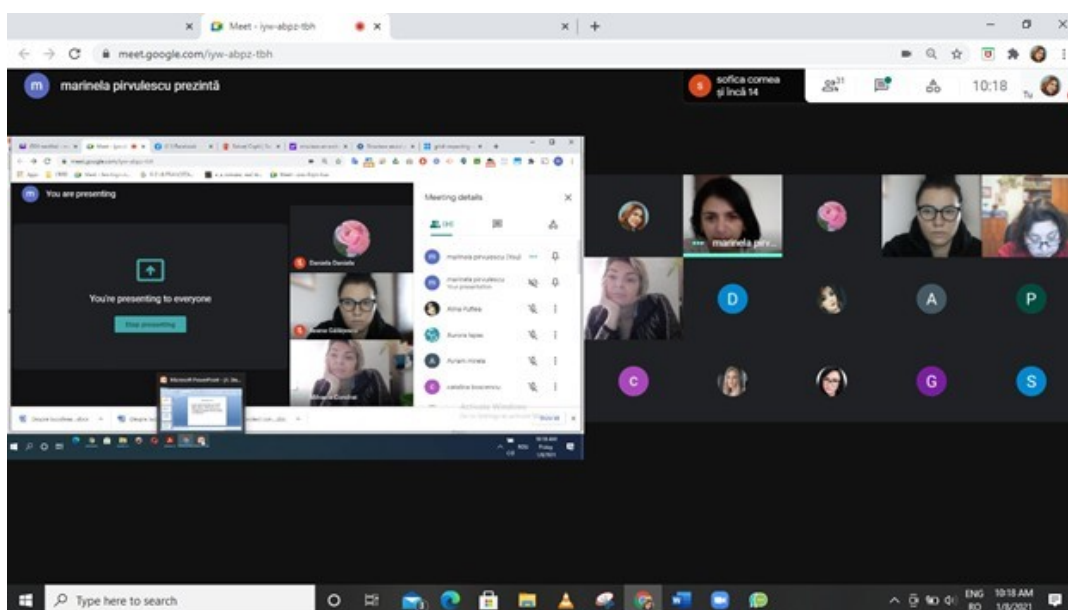
Liliana ONCIU,
profesor de psihopedagogie specială

Cadrele didactice de la Școala Gimnazială Specială Nr. 14 Tulcea au participat în perioada 12.12.2020 - 16.01.2021 la cursul de formare online: "Compașiune și acțiune, program de prevenire a bullying-ului în școală". Programul de formare a vizat pregătirea cadrelor didactice pentru asumarea unor responsabilități relevante din perspectiva prevenirii situațiilor de bullying în școală, accesul egal la educație incluzivă, transmiterea cunoștințelor către elevi în funcție de categoria de vârstă, formarea unor deprinderi corecte în postura de elevi, colegi, buni cetățeni.

În cadrul întâlnirilor s-au abordat următoarele teme:

- empatie și compașiune;
- la fel sau diferiți;
- incluziunea și combaterea bullying-ului bazat pe dizabilități și marginalizare;
- depășirea stereotipurilor;
- programe de prevenire a bullying-ului.

În cadrul programului de formare s-au prezentat tipuri de intervenție, strategii și metode practice, studii de caz, precum și modele de bună practică în prevenirea violenței în școli. Materialele propuse au vizat îmbunătățirea capacității cadrelor didactice de a veni în sprijinul fiecărui copil în parte, potrivit nevoilor acestuia, precum și îmbunătățirea metodelor și instrumentelor didactice, în vederea susținerii educației.

Ileana Gălățescu, profesor-educator la Școala Gimnazială Specială Nr. 14 Tulcea - unul dintre cei 50 de Creatori de Educație #Generatia2020!

Director, prof. Carmen-Gabriela BUMBAC

Joi, 20 mai 2021, a avut loc Gala "Creatori de Educație", eveniment dedicat premierii celor 50 de profesori câștigători ai Selecției Naționale de bune practici în educație "Creatori de Educație", ediția 2020, concurs desfășurat în perioada august-septembrie 2020, în cadrul proiectului "CRED-Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți".

O felicităm pe doamna profesoară Ileana Gălățescu, care a reprezentat cu succes învățământul tulcean, fiind una dintre câștigătoare la nivel național.

Proiectul care i-a adus distincția de Creator de Educație se numește „Atelierul de caligrafie - Penița Fermecată”, având ca grup țintă copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul Școlii Gimnaziale Speciale Nr. 14 Tulcea și ca scop dezvoltarea unor aptitudini speciale, valorificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Un rezultat de excepție, pe care îl aplaudăm și apreciem!

Mulțumim tuturor colaboratorilor!

Așteptăm articolele dumneavoastră la adresele de e-mail journalspecial@gmail.com și oanaavram03@yahoo.com .

Criteria de redactare:

- **Dimensiunea caracterelor:**
 - **Titlul** – majuscule, Arial, Font 16, Bold, Centrat;
 - **Articolul** – Arial, Font 11, Justify;
- **Dimensiunea maximă a articolului: 9000 caractere (cu spații);**
- **Tematica articolului: educație, educație specială și special integrată, modele de bune practici.**
- **Bibliografie (dacă este cazul): nume autor, prenume autor, titlul cărții, editura, locul apariției, anul publicării.**
- **Redactare cu diacritice.**

Vizitați și site-ul școlii noastre:

<http://www.scoala14tl.ro/>

